

EURÓPSKA KOMISIA
GENERÁLNE RIADITEĽSTVO PRE ZDRAVIE A SPOTREBITEĽOV
Riaditeľstvo pre verejné zdravie
Oddelenie ohrozenia zdravia
Sekretariát Výboru pre zdravotnú bezpečnosť

Vírusové ochorenie ebola – informácie pre cestovateľov

21. október 2014

Verzia: 3

Tento dokument schválil Výbor pre zdravotnú bezpečnosť.

Vírusové ochorenie ebola – informácie pre cestovateľov (aktualizácia: 21. október 2014)

Čo je vírusové ochorenie ebola?

Ebola je závažné a často smrteľné ochorenie spôsobené vírusom ebola.

Prenáša sa priamym kontaktom s krvou alebo inými telesnými tekutinami (napríklad sliny, moč, zvratky, sperma) infikovaných ľudí, živých či mŕtvych.

Príznaky sa zvyčajne objavia od 2 do 21 dní po vystavení vírusu. Ochorenie môže prepuknúť náhle v podobe horúčky, únavy, straty chuti do jedla, zvracania, hnačiek, bolesti brucha, hlavy a svalov alebo iných nešpecifických príznakov. U niektorých pacientov môže v neskoršom štádiu dôjsť aj k silnému vnútornému a vonkajšiemu krvácaniu a zlyhaniu viacerých orgánov.

Na chorobu neexistuje žiadna licenciovaná vakcína ani overená liečba.

Riziko nakazenia vírusom ebola a jeho prevencia

Aj keď žijete v oblasti prenosu ochorenia v rámci populácie alebo ste do takejto oblasti cestovali, riziko nakazenia vírusom ebola je nízke, pokiaľ ste neboli priamo vystavení telesným tekutinám mŕtvych či živých infikovaných osôb alebo zvierat. Kontakt s telesnými tekutinami zahŕňa nechránený pohlavný styk s pacientmi, a to až do troch mesiacov po ich uzdravení.

Ebola sa neprenáša bežným kontaktom na verejnosti s ľuďmi, ktorí nejavia známky ochorenia. Vírusom sa nemôžete nakaziť pri manipulácii s peniazmi alebo potravinami, či plávaním v bazéne. Neprenášajú ho ani komáre a neprenáša sa vzduchom ako napríklad chrípka.

Vírus ebola účinne zabíja mydlo, bielidlá, slnečné svetlo, vysoké teploty a sušenie. Zničí ho aj vypranie šatstva kontaminovaného tekutinami v práčke. Na vysušených povrchoch alebo povrchoch vystavených slnečnému žiareniu prežije vírus ebola len krátky čas. Dlhšie sa dokáže udržať v šatstve alebo materiáloch znečistených krvou či inými telesnými tekutinami.

Ebola sa môže preniesť kontaktom s nástrojmi či kontaminovaným materiálom v zdravotníckych zariadeniach, pokiaľ sa riadne nevykonajú príslušné opatrenia na kontrolu infekcií.

Vypuknutie ochorenia v roku 2014

Svetová zdravotnícka organizácia vyhlásila aktuálne ohnisko eboly v Guinei, Libérii a Sierra Leone za ohrozenie verejného zdravia medzinárodného významu. Nasledujúci text uvádza odporúčania pre cestovateľov, ktorí prichádzajú do oblastí prenosu ochorenia v rámci populácie alebo ktorí ich opúšťajú.

Odporúčania pre osoby prichádzajúce do Guinei, Libérie, Sierra Leone a ďalších oblastí prenosu ochorenia v rámci populácie

Riad'te sa odporúčaniami svojich vnútroštátnych orgánov pre cestovanie do uvedených krajín. Ak cestujete do krajiny, kde sa vírus prenáša v rámci populácie, riziko infekcie by mali znížiť tieto preventívne opatrenia:

- Vyhnite sa akémukoľvek kontaktu s krvou alebo telesnými tekutinami pacientov či mŕtvych tiel a s predmetmi, ktoré môžu byť kontaminované.
- Pravidelne si umývajte ruky mydlom alebo dezinfekčnými prostriedkami.
- Vyhnite sa kontaktu so živými či uhynutými voľne žijúcimi zvieratami a nekonzumujte ich mäso („bush meat“).
- Vyhnite sa miestam, kde by mohli žiť netopiere – napríklad jaskyne, odľahlé prístrešky či bane.
- Vyhnite sa nechránenému pohlavnému styku.

Treba pamätať na to, že v zdravotníckych zariadeniach je riziko nákazy vyššie. Je preto rozumné:

- cez svoje miestne obchodné kontakty, organizácie, priateľov či príbuzných identifikovať vhodné zdravotnícke zariadenia v danej krajine,
- uistiť sa, že vaše cestovné poistenie zahŕňa zdravotnú evakuáciu (presun) v prípade akéhokoľvek ochorenia či úrazu, aby sa predišlo expozícii v miestnych zdravotníckych zariadeniach.

Odporúčania pre osoby, ktoré opúšťajú Guineu, Libériu, Sierru Leone a ďalšie oblasti prenosu ochorenia v rámci populácie

Riziko, že ste boli vystavení vírusu ebola, je nízke, pokiaľ ste nepišli do styku s nakazenými pacientmi, nedotýkali sa infikovaných tiel a nenavštevovali zdravotnícke zariadenia.

Ak sa však u vás do troch týždňov od opustenia oblasti prenosu ochorenia v rámci populácie začne prejavovať horúčka, nevysvetliteľná únava, hnačky alebo iné závažné príznaky (napríklad zvracanie, nevysvetliteľné krvácanie, silné bolesti hlavy) mali by ste:

- urýchlene vyhľadať lekársku starostlivosť a spomenúť svoju cestovateľskú históriu a
- pred návštevou telefonicky upovedomiť príslušné zdravotnícke zariadenie, aby sa zdravotnícky personál mohol pred prijatím vybaviť vhodnými osobnými ochrannými pomôckami.

Podotýkame, že Svetová zdravotnícka organizácia odporučila, aby krajiny, v ktorých sa vírus Ebola prenáša, zaviedli výstupný skrining prípadov nevysvetliteľných ochorení, ktoré by mohli poukazovať na nakazenie vírusom ebola, a aby osoby, ktoré sa vírusom nakazili alebo ktoré s takýmito osobami prišli do styku, cestovali cez hranice len ak ide o súčasť riadnej zdravotnej evakuácie.